

YÖNETMELİK

Çevre ve Orman Bakanlığından:

**SULAK ALANLARIN KORUNMASI YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 17/5/2005 tarihli ve 25818 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği”nin 4 üncü maddesindeki “Sulak Alan” ve “Tampon Bölge” tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki tanımlar eklenmiştir.

“Sulak Alan: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri,”

“Tampon Bölge: Sulak alan havzasının coğrafi durumu, topoğrafik özellikleri ve arazinin mevcut kullanım durumuna göre; sulak alan ekosistemini korumak maksadı ile ayrılan ve sulak alanın su toplama sınırını geçmemek veya topoğrafik, coğrafik olarak bir sınır değeri bulunmayan düz alanlarda varsa ekolojik etkilenme bölgesinden yoksa sulak alan bölgesinden itibaren azami 2500 metreyi geçmemek üzere ayrılan bölgeyi,”

“Akarsu Koruma Bandı: Akarsuyun coğrafi durumu, topoğrafik özellikleri ve arazinin mevcut kullanım durumuna göre; akarsularda suyun karaya değdiği noktadan itibaren kara tarafına doğru kumul, çakıl, taşlık, kayalık, sazlık, bataklık, çalılık ve turbalık gibi tabii yaşam ortamlarının oluşturduğu bölgeyi,

Daimi Akarsu: Sıcak ve kurak mevsimlerde kurumayan ve yıl genelinde daimi akıma sahip akarsuyu,

Mevsimsel Akarsu: Kış dönemlerinde akışa geçen ve yıl boyunca daimi akımı haiz olmayan akarsuyu,

Kuru Dere: Su akışı olmayan arazi üzerindeki düşük kotların oluşturduğu vadiyi,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Doldurma ve kurutma

MADDE 6 – Sulak alanların doldurulması ve kurutulması yasaktır. Bu yolla arazi kazanılamaz. Bu hükme aykırı olarak arazi kazanılması halinde söz konusu alan faaliyet sahibince eski haline getirilir.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sulak alanlarda, kuşların kuluçka dönemi dışında, kara tarafından su kesimine doğru ve bütün saz alanının %30’unu geçmeyecek şekilde saz kesimi yapılabilir. Saz kesimi tarihleri canlıların üreme dönemleri dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenir. Koruma bölgelerinde saz ve diğer bitki türlerinin yakılması, sazların sökülmesi ve tahrip edilmesi yasaktır.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 16** – Yapay sulak alanlar, yaban hayatı varlığına özen gösterilerek yapım maksadına uygun olarak kullanılır. Uluslararası öneme sahip olmayan yapay sulak alanlar, koruma bölgeleri uygulamasından muaftır.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 17** – Mevsimsel ve daimi akarsular haricindeki sulak alanlara ait mutlak koruma bölgeleri, sulak alan bölgeleri, ekolojik etkilenme bölgeleri ve tampon bölgeler Bakanlığın koordinasyonunda Ulusal Sulak Alan Komisyonu tarafından belirlenecek kurum ve kuruluşların uzmanlarınca arazide yapılan inceleme ve değerlendirmelerle tespit edilir. Koruma bölgeleri sınırları 1/25.000 ölçekli topoğrafik haritalar üzerinde gösterilir ve Ulusal Sulak Alan Komisyonunun görüşüne sunulur. Ulusal Sulak Alan Komisyonunun uygun görüşü alındıktan sonra Bakanlıkça onaylanmasını müteakip, uygulamaya aktarılmak üzere ilgili bakanlık, valilik ve belediyelere bildirilir.

Koruma bölgeleri belirlenmemiş sulak alanlarda verilecek izinler, bu Yönetmeliğin tanımlar bölümünde yer alan koruma bölgeleri tanımları dikkate alınarak alanın özelliklerini bozmayacak şekilde Bakanlıkça verilir.”

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Yönetmelikte izin verilenlerin dışında hiçbir faaliyete ve yapılaşmaya izin verilmez.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 20 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Yönetmelikte izin verilenlerin dışında hiçbir faaliyete ve yapılaşmaya izin verilmez.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Coğrafik, topoğrafik ve zemin şartları sebebiyle yerleşim ve kentsel gelişimi zorunlu olarak bu bölgede kalan yerleşim yerlerinin zorunlu gelişimi için 17 nci maddede belirtilen koruma bölgelerinin tespiti esnasında veya 26 ncı maddede belirtilen yönetim planları ile özel hüküm bölgesi ihdas edilebilir. Bu bölgelerdeki uygulamalar Bakanlığın uygun görüşü alınarak sorumlu kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilir.”

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mevsimsel ve daimi akarsular ile deniz kıyılarına ilişkin uygulama esasları

MADDE 23 – Mevsimsel ve daimi akarsularda sulak alan koruma bölgeleri belirlenmez. Bu alanlarda koruma ve kullanım esasları aşağıda belirtilmiştir.

Mevsimsel ve daimi akarsuların akarsu koruma bantlarında yer alan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi Genel Müdürlüğün iznine tabiidir. Bu alanlarda ek-1 ve ek-2 listelerinde yer alan faaliyetler için Bakanlıkça belirlenecek başvuru formu ile Bakanlığa müracaat edilir, müracaatın uygun görülmesi halinde başvuru sahibine izin belgesi verilir.

Mevsimsel ve daimi akarsuların belediye mücavir alanı içerisinde kalan bölümlerinde Genel Müdürlük uygun görüşü alınarak tüm faaliyetlerin izni ve kontrolü ilgili belediyelerce gerçekleştirilir.

Göl, delta ve lagün gibi kıyı sulak alanları haricindeki deniz kıyısı bölümlerinde sulak alan koruma bölgeleri belirlenmez. Bu alanlarda ilgili mevzuat uyarınca uygulama yürüten kurumlar, uluslararası sözleşmelerle ülkemizin korumakla yükümlü olduğu türlerin Bakanlıkça belirlenen ve belirlenecek koruma ilkelerini planlarına işlemekle yükümlüdür. Bu alanlarda yürütülecek tüm faaliyetlerde Bakanlığın uygun görüşü alınır.

Kuru derelerde bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 27** – Ulusal Sulak Alan Komisyonu, Bakanlık Müsteşarının veya Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürü, Çevre Yönetimi Genel Müdürü, Devlet Su İşleri Genel Müdürü, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürü, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü, yükseköğretim kurumlarının biyoloji ve ziraat bilim dallarından, aynı daldan olmamak şartıyla iki, sulak alanlar konusunda faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarından iki olmak üzere toplam 11 kişiden oluşur.

Komisyonunda yer alacak yükseköğretim kurum ve sivil toplum kuruluş üyeleri Bakanlıkça belirlenir ve iki yılda bir yenilenir. Görev süresi dolan üyeler yeniden belirlenebilir.

Komisyonun sekretarya hizmetleri Genel Müdürlükçe yürütülür.”

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin 28 inci maddesine (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (ç) bendi eklenmiştir.

“ç) Ramsar Sözleşmesi kriterleri çerçevesinde ülkemizin Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlarını belirlemek ve güncellemek,”

MADDE 12 – Aynı Yönetmeliğin 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 29** – Komisyon yılda en az iki defa salt çoğunlukla toplanır. Komisyon başkanı gerekli gördüğünde veya ilgili bakanlıkların talebi üzerine Komisyonu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Komisyonunda oy çokluğu ile karar alınır. Komisyon Başkanı uygun gördüğü kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının yetkili temsilcilerini, gündeme ilgili görüşlerini almak üzere gözlemci olarak Komisyon toplantısına davet edebilir. Komisyona gözlemci olarak davet edilecek temsilciler oylamaya katılamazlar.

Komisyon, gündemindeki konularda hazırlık yapmak amacıyla ilgili kuruluşlardan oluşan bir çalışma grubu teşkil edebilir.”

MADDE 13 – Aynı Yönetmeliğin 31 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 31** – Bütün illerde Yerel Sulak Alan Komisyonları kurulur.

Yerel Sulak Alan Komisyonu, il valisi veya valinin görevlendireceği vali yardımcısı başkanlığında, Ulusal Sulak Alan Komisyonunun üyesi kurumların üst düzey idarecileri, İl Özel İdaresi Genel Sekreteri, sulak alanın bulunduğu ilçenin kaymakamı, belediye mücavir alanı içerisinde ise ilgili belediye başkanı, il ziraat odası başkanı varsa su ürünleri kooperatiflerinden bir, avcılık ve atıcılık derneklerinden bir, mahalli üniversitelerin ilgili bilim dallarından, aynı daldan olmamak şartıyla iki, sulak alanlar konusunda faaliyet gösteren mahalli sivil toplum kuruluşlarından bir temsilcinin katılımı ile oluşur.

Komisyonun sekretarya hizmetleri İl Çevre ve Orman Müdürlüğünce yürütülür.”

MADDE 14 – Aynı Yönetmeliğin 33 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 33** – Yerel Sulak Alan Komisyonu yılda en az üç defa toplanır. Komisyon başkanı gerekli gördüğünde veya Komisyon üyelerinin talebi üzerine olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Komisyon salt çoğunlukla toplanır ve oy çokluğu ile karar alır.

Komisyona üye olarak katılan üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri birer oy hakkına sahiptir. Komisyona gözlemci davet edilecek kurum, kuruluş veya kişiler oylamaya katılamazlar.

Komisyon, gündemindeki konularda hazırlık yapmak maksadıyla ilgili kuruluşlardan oluşan bir çalışma grubu teşkil edebilir.”

MADDE 15 – Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 36** – Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ile 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu hükümleri uygulanır.

Salgın hastalık ve milli güvenlik konularına ait iş ve işlemler Ulusal Sulak Alan Komisyonunun teklifi üzerine Bakan onayı ile yapılabilir.”

MADDE 16 – Aynı Yönetmeliğin geçici maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde 2 eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce faaliyete geçmiş olan işletmeler, 31/12/2012 tarihine kadar Bakanlıkça istenilen şartları yerine getirmeleri kaydıyla faaliyetlerine devam ederler.”

“GEÇİCİ MADDE 2 – Bu Yönetmeliğin yayım tarihinden önce tampon bölge içerisinde onaylanmış, çevre düzeni planları ve imar planları kapsamında sanayi alanı olarak ilan edilen sahalarda yapılacak uygulamalar Bakanlıkça değerlendirilerek karara bağlanır.”

MADDE 17 – Aynı Yönetmeliğin ek-1 ve ek-2 listeleri ekteki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 18 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19 – Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Orman Bakanı yürütür.

TAMPON BÖLGEDE YAPILMASI YASAK OLAN FAALİYETLER

1. Ham Petrol, Doğal Gaz, Kömür ve Maden Çıkarma Endüstrisi
1.1. Petrol, petrol ürünleri, doğalgaz, petrokimyasal veya kimyasal ürünlerin dolum ve/veya depolama tesisleri.
1.2. Taşkömürü ve bitümlü maddelerin gazlaştırılması ve sıvılaştırılması projeleri.
1.3. Doğalgaz sıvılaştırma ve gazlaştırma tesisleri.
1.4. Nükleer atık maddelerin depolanması için yapılan derin sondajlar.
1.5. Madencilik projeleri: Biyolojik, kimyasal, elektrolitik ya da ısıl işlem yöntemleri uygulanan cevher zenginleştirme tesisleri.
2. Enerji Endüstrisi
2.1. Petrol ve gaz işleme rafinerileri.
2.2. Kok fırınları.
2.3. Kömür gazlaştırma ve sıvılaştırma tesisleri.
2.4. Nükleer güç santralleri ve diğer nükleer reaktörlerin kurulması ve sökümü.
2.5. Radyasyonlu nükleer yakıtlar: <ul style="list-style-type: none"> 2.5.1. Nükleer yakıtların yeniden işlenmesi. 2.5.2. Nükleer yakıtların üretimi veya zenginleştirilmesi.
2.6. Termik güç santralleri ile diğer yakma sistemleri.
3. Metal Üretimi ve İşlenmesi
3.1. Metal cevheri fırınlama veya sinterleme tesisleri (sülfür cevheri dahil).
3.2. Kesintisiz döküm tesislerini de içeren pik demir veya çelik üretimi (birincil ve ikincil ergitme) için entegre tesisler.
3.3. Demir veya çelik işleme tesisleri: <ul style="list-style-type: none"> 3.3.1. Ham çelik işleyen sıcak haddeleme tesisleri. 3.3.2. Isıl gücün 20 MW'ı aştığı durumda birim gücün 50 kJ'den fazla olduğu şahmerdanlı veya tokmaklı tesisler. 3.3.3. Demir ve çeliğin eritilmiş metal (çinko, kalay ve diğerleri) ile koruyucu yüzey kaplama uygulaması.
3.4. Demir ve çeliğin döküldüğü dökümhaneler.
3.5. Aşağıdaki uygulamalara yönelik tesisler: <ul style="list-style-type: none"> 3.5.1. Cevherden, konsantreden ya da ikincil hammaddelerden metalürjik,

kimyasal veya elektrolitik prosesler ile demir içermeyen ham metal üretim tesisleri.
3.5.2. Kurşun ve kadmiyum için ya da diğer bütün metaller için geri kazanılmış ürünleri de içeren (rafine etme, döküm vb.) alışımlar dahil demir içermeyen metal ergitme ve/veya bileşiklerinin imali tesisleri.
3.6. Elektrolitik veya kimyasal bir proses kullanılarak metal ve plastik maddelerin yüzey işleminin yapıldığı tesisler.
4. Mineral, İnşaat Malzemeleri Endüstrisi
4.1. Asbest ve asbest içeren ürünleri çıkarma, üretme, işleme, dönüşüm tesisleri.
4.2. Asbest madeni işletmeleri ve zenginleştirme tesisleri.
4.3. Asbest kullanan diğer tesisler.
4.4. Son ürünü asbestli beton olan tesisler.
4.5. Son ürün olarak friksiyon (sürtünme) maddesi üreten 50 ton/yıl ve üzeri kapasiteli tesisler.
4.6. Çimento klinkeri üretim tesisleri.
4.7. Döner fırınlarda ya da diğer fırınlarda kireç üretim tesisleri.
4.8. Mineral elyaf üretimi de dahil, mineral madde ergitme tesisleri.
4.9. Üretim kapasitesi günde 75 tondan fazla olan çatı kiremiti, tuğla, refrakter tuğla kiremit, fayans ve porselen gibi seramik ürünlerinin ısıl işleme elde edildiği tesisler.
5. Kimya ve Petrokimya Endüstrisi
5.1. Entegre kimya tesisleri:
5.1.1. Temel organik kimyasalların üretimi:
a) Basit hidrokarbonlar (lineer veya döngüsel, doymuş veya doymamış, alifatik veya aromatik).
b) Alkoller, aldehytler, ketonlar, karboksilik asitler, esterler, asetatlar, peroksitler ve epoksi reçineler gibi oksijen içeren hidrokarbonlar.
c) Kükürtlü hidrokarbonlar.
ç) Aminler, amidler, azotlu, nitritli ve nitratlı bileşikler, nitriller, siyanitler ve iso siyanitler gibi azot içeren hidrokarbonlar.
d) Fosfor içeren hidrokarbonlar.
e) Halojenik hidrokarbonlar.
f) Organometalik bileşikler.
g) Temel plastik maddeler (polimerler, sentetik elyaflar ve seluloz bazlı elyaflar).
ğ) Sentetik kauçuk.
h) Boya ve pigmentler.
ı) Yüzey aktif maddeler.
5.1.2. Basit inorganik kimyasalların üretimi:

a) Amonyak, klor ya da hidrojen klorür, flor ya da hidrojen florür, karbon oksitler, kükürt bileşikleri, azot oksitler, hidrojen, kükürt dioksit, karbonil klorür gibi gazlar.
b) Kromik asit, hidroflorik asit, fosforik asit, nitrik asit, hidroklorik asit, sülfürik asit, oleum ve kükürtlü asitler gibi asitler.
c) Amonyum hidroksit, potasyum hidroksit, sodyum hidroksit gibi bazlar.
ç) Amonyum klorür, sodyum klorit, potasyum klorit, potasyum karbonat, sodyum karbonat, perborat, gümüş nitrat, baryum sülfat gibi tuzlar.
d) Ametaller, metal oksitler ya da kalsiyum karpit, bor ve bileşikleri, zırnık, dispeng oksit, silisyum, silisyum karpit gibi diğer inorganik maddeler.
5.1.3. Hammadde aşamasından başlamak suretiyle fosfor, azot ya da potasyum bazlı gübre üretimi (basit bileşik gübreler).
5.1.4. Bitki Koruma Ürünlerinin ve biyositlerin üretimi.
5.1.5. Kimyasal ya da biyolojik prosesler kullanılarak temel farmasötik ürünlerin üretimi (alkaloid tesisler dahildir).
5.2. Bant biçimindeki malzemeleri plastik maddelerle kaplayan tesisler ile plastik maddeler, yumuşatıcılar, okside ve beziryağı veya diğer maddelerden meydana gelen karışımları kurutan tesisler.
5.3. Tellerin fenol ve kresol reçinelerle ya da diğer organik maddelerle yalıtıldığı tesisler.
5.4. Stiren katkılı veya aminli epoksi reçineli sıvı veya doymamış poliester reçinelerinin işlendiği tesisler.
5.5. Isıl işlem yoluyla furan, üre fenolü resorsin maddeleri veya ksilen reçinesi gibi aminoplast veya fenolformaldehidplastların kullanımı ile madde üretilen tesisler.
5.6. Poliüretan biçimlendirme maddeleri veya poliüretan köpüğü ile maddeler içerisinde boşluk oluşturma çalışmaları yapan tesisler (ana girdi maddelerinin 200 kg/saat ve üzerindeki tesisler dahil olup, termoplastik poliüretan kullanan tesisler).
5.7. Fenol veya diğer plastik reçineli bağlayıcı maddelerin kullanılması suretiyle balata üreten tesisler.
5.8. Organik bağlayıcı maddeler kullanılarak yapay zımpara plakaları, parçaları, zımpara kağıtları veya dokularının üretildiği tesisler.
5.9. Patlayıcı üretimi, Patlayıcı ve parlayıcı maddelerin üretildiği tesisler.
5.10. Lastik üretim tesisleri (iç ve dış motorlu taşıt ve uçak lastikleri, kolon, sırt kauçuğu, kord bezi ve benzeri).
5.11. Tarım ilaçları ve farmasötik ürünlerin, boya ve cilaların, elastomer esash ürünlerin ve peroksitlerin üretildiği veya elastomer esash ürünlerin işleme tabi tutulduğu tesisler, bitki gelişim düzenleyiciler.
6. Kâğıt Endüstrisi
6.1. Keresteden ya da diğer lifli malzemelerden selüloz ve/veya kâğıt hamuru üretim tesisleri.
6.2. Her çeşit kâğıt üretim tesisleri ve karton üretim tesisleri.

7. Atık Yönetimi
7.1. Tehlikeli ve Özel İşleme Tabi Atıkların bertarafı 7.1.1. Tehlikeli ve Özel İşleme Tabi Atıkların geri kazanılması ve/veya nihai bertarafını yapacak tesisler. 7.1.2. Tıbbi atıklar için projelendirilen yakma tesisleri. 7.1.3. Tıbbi atık düzenli depolama tesisleri. 7.1.4. Atık yağ geri kazanımı için projelendirilen tesisler. 7.1.5. Tehlikeli atık ihtiva eden atık barajları, atık havuzları.
7.2. Radyasyondan arınmış nükleer yakıtların veya sınır değerin üzerinde radyasyon içeren atıkların işlenmesi.
7.3. Radyasyonlu nükleer yakıtların nihai bertarafı işlemi.
7.4. Yalnız radyoaktif atıkların nihai bertarafı işlemi.
7.5. Yalnızca radyasyonlu nükleer yakıtların (10 yıldan uzun süre için planlanmış) veya nükleer atıkların üretim alanından farklı bir alanda depolanması.
7.6. Radyasyondan arınmış nükleer yakıtların nihai bertarafı.
8. Gıda Endüstrisi
8.1. Aşağıdakilerden gıda üretmeye ilişkin her türlü işlem ve proses: 8.1.1. Günlük nihai ürün üretim kapasitesi 75 tondan fazla olan hayvansal hammadde (süt dışında). 8.1.2. Günlük nihai ürün üretim kapasitesi 300 tondan fazla (3 aylık ortalama değer bazında) olan bitkisel hammadde. 8.1.3. Entegre süt ürünleri üretim tesisleri (sütten peynir, yağ, yoğurt gibi süt ürünlerinden en az ikisinin üretildiği tesisler).
8.2. Entegre zeytin işletmeleri.
8.3. Et ürünleri üretim tesisleri (kesimin ve et ürünleri üretiminin birlikte yapıldığı tesisler) ve Mezbahaneler, 8.3.1. Büyükbaş hayvan kesimi ve et ürünlerinin üretildiği tesisler. 8.3.2. Küçükbaş hayvan kesimi ve et ürünlerinin üretildiği tesisler. 8.3.3. Kanatlı hayvanların kesimi ve et ürünlerinin üretildiği tesisler. 8.3.4. Rendering tesisleri.
8.4. Entegre yağ üretim projeleri (bitkisel ürünlerden ham yağ eldesinin ve rafinasyon işleminin birlikte yapıldığı tesisler).
8.5. Maya ve nişasta fabrikaları.
8.6. Şeker fabrikaları.
9. Diğer Tesisler/Faaliyetler
9.1. Elyaf veya tekstil ön işlem (yıkama, ağartma, terbiye ve mercerizasyon gibi işlemler) veya boyama tesisleri.

9.2. Terbiye işlemlerinden kasar (haşıl sökme, ağartma, merserizasyon, kostikleme ve benzeri.) veya boyama birimlerini içeren iplik, kumaş veya halı fabrikaları.
9.3. Ham deri (işlenmiş ham deriden son ürün elde eden tesisler hariç) işleme tesisleri. Hayvan derisi ve postu tabaklama ve/veya deri mamulleri işleme tesisleri.
9.4. Boyama (kimyasal veya kök boya kullanılarak), kasar veya baskı işlemi yapan iplik, kumaş veya halı fabrikaları.
9.5. Yün veya tiftiğin ovalanması, yağının alınması veya ağartmasının yapıldığı endüstriyel tip tesisler.
9.6. Denim (Kot) veya konfeksiyon ürünleri yıkama tesisleri.
9.7. Cam, cam elyafı veya taş yünü üretim tesisleri.
9.8. Solvent kullanılarak malzeme, nesne ve ürünlerin yüzey işlemlerinin yapıldığı tesisler; örn. apreleme, baskı, kaplama, yağ giderme, su geçirmez hale getirme, boyutlandırma, boyama, temizleme ya da emprenye etme faaliyetleri.
9.9. Yanma ve grafitleştirme yolu ile karbon ya da elektrografit üretme tesisleri.
9.10. Suyolları, limanlar ve tersaneler: 9.10.1. Ticari amaçlı liman, iskele ve rıhtımlar (güneşlenme ve sportif amaçlı iskeleler hariç), Yat Limanları. 9.10.2. Yük ve yolcu gemilerinin yapım, bakım, söküm ve onarımı amaçlı tersaneler ile 24 m. üzerinde yat imalatı yapan tesisler.
9.11. İhtisas organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgesi, organize sanayi bölgesi, serbest bölge sanayi alanı.
9.12. Pil ve akü üretim tesisleri (montaj yapılan tesisler hariç).
9.13. Tarım ilaçları ve/veya farmasötik ürünlerin etken maddelerinin üretildiği tesisler.
9.14. Beyaz eşya üretimi veya boyamasının yapıldığı tesisler.
9.15. Damper, karoser vb. araç üstü ekipmanların boyanarak üretildiği tesisler.
9.16. Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği ek-1'inde yer alan maddeleri üreten, kullanan ve depolayan diğer tesisler.

**TAMPON BÖLGEDE YAPILMASI BAKANLIK İZİNİNE TABİ OLAN
FAALİYETLER**

1. Ham Petrol ve Madencilik
1.1. Ham Petrol çıkarılması.
1.2. Doğal gaz çıkarılması.
1.3. Taş ocakları, açık ocak madenciliği, patlatma yapılarak maden çıkarılan ocaklar.
1.4. Metalik ve/veya metalik olmayan açık ocak veya yeraltı madenciliği.
1.5. Akarsudan mineral çıkarılması.
1.6. 1 inci ve 2 nci grup madenlerin her türlü işleme sokulması (kırma-eleme, öğütme, yıkama ve benzeri).
1.5. Perlit, şist ve kil patlatma tesisleri.
1.7. Blok ve parça mermer, dekoratif amaçlı taşların çıkartılması, işlenmesi ve yıllık mermer kesme, işleme ve sayalama tesisleri.
1.8. Metan gazının çıkartılması ve depolanması.
1.9. Karbondioksit ve diğer gazların çıkartıldığı, depolandığı veya işlendiği tesisler.
1.10. Cevher hazırlama veya zenginleştirme tesisleri (Ek-I'de yer almayanlar).
1.11. Tuzun çıkarılması ve/veya her türlü tuz işleme tesisleri.
1.12. Turba çıkarılması.
1.13. Kum, çakıl ve benzeri maddelerin alımı.
2. Enerji Endüstrisi, Ulaşım, Altyapı ve Kıyı Yapıları
2.1. Su depolama ve Hidroelektrik Santral Projeleri. 2.1.1. Su depolama tesisleri (baraj ve göletler). 2.1.2. Nehir tipi santraller.
2.2. Akarsu havzaları arasında su aktarma projeleri
2.3. Akarsu yataklarının düzenlenmesi (kuru dereler ve mevsimsel akış gösteren dereler hariç).
2.4. 10 MW ve üzeri Rüzgâr enerji santralleri.
2.5. Jeotermal kaynağın çıkartılması ve jeotermal enerji kullanan tesisler (Isı kapasitesi 5MWt-megawatt termal ve üzeri).
2.6. Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su elde edilmesi ve/veya nakledilmesi için kurulan endüstriyel tesisler (10 MW ve üzeri).
2.7. 154 kV üzeri gerilimdeki enerji iletim tesisleri (5 km ve üzeri).
2.8. Dip tarama projeleri.

2.9.Yeraltı suyu çıkarma veya yeraltında depolama projeleri.
2.10. Çekme yerleri (Yat ve teknelere karaya çekme, bakım, onarım, konaklama, denize indirme hizmetleri sunan, tekne veya 24 m. uzunluğa kadar yat imalatı yapan tesisler).
3. Metallerin Üretimi ve İşlenmesi
3.1. Anma gücü 100 kW ve üzerinde değirmenlerle hurda parçalayan tesisler,
3.2. Aşağıdaki makinelerin üretildiği, tamirinin yapıldığı tesisler: 3.2.1. Kazanlar. 3.2.2. Metal saçtan yapılmış konteynerler.
3.3. Sıcak biçimlendirme metoduyla üretilen çelik dikişsiz boru ve kaynaklı boru üreten tesisler.
3.4. Soğuk biçimlendirme metoduyla üretilen çelik dikişsiz ve kaynaklı boru üreten tesisler.
3.5. Püskürtmeli maddelerle demir-çelik yapı konstrüksiyonları, çelik konstrüksiyonlar ve sac parçaları yüzeylerinin muamele edildiği ve taşlama veya zımparalama tesisleri. (Kapalı devre çalışan püskürtme maddesinin devrede kaldığı tesisler hariçtir).
3.6. Kurşunlu akümülatör ile endüstriyel akümülatör hücreleri baterya ve pil vb üreten tesisler.
3.7. Tokmaklama metodu ile metal tozu üreten tesisler ve diğer metal tozu ve pastaları üreten tesisler.
3.8. Motorlu taşıt üretimi ve montajı ve motorlu taşıtların motorlarının üretimi.
3.9. Gemi, yat inşa ve bakım onarım tersaneleri.
3.10. Uçak yapım ve bakım tesisleri.
3.11. Demiryolu ekipmanı üretimi.
3.12. Patlayıcılar ile baskı yapılması.
3.13. Metallerin sırlama, emaye ve/veya mineleme işleminin yapıldığı tesisler.
3.14. Metallerin asit veya baz ile işlem gördüğü tesisler.
3.15. Demir dışı metal oksit (alüminyum oksit ve çinko oksit gibi) üretim tesisleri.
3.16. Seri makine imalatı, elektrik makineleri ve yedek parça üretimi.
3.17. Mekanik işleme metallere yüzey işlemi yapılan tesisler.
4. Mineral, İnşaat Malzemeleri Endüstrisi
4.1. Çimento öğütme veya paketleme tesisleri.
4.2. Kireç öğütme, söndürme veya paketleme tesisleri.
4.3. Boksit, dolomit, alçı, kiselgar, magnezit, kuvarzit ve şamot gibi maddelerin pişirildiği ve/veya ergitildiği tesisler.
4.4. Günlük üretim kapasitesi 75 tonun altında üretim olan çatı kiremiti, tuğla, refrakter tuğla kiremit, fayans ve porselen gibi seramik ürünlerinin ısı ile elde edildiği tesisler.

4.5. Gazlı beton blokları ve buhar basıncı altında kum-kireç briketi veya elyaflı çimento levhaların üretildiği tesisler.
4.6. Üretim kapasitesi 10 m ³ /saat ve üzerinde olan, çimento kullanarak beton, harç veya yol malzemesi üreten tesisler; malzemelerin sadece kuru oldukları zaman karıştırıldıkları yerler dahil.
4.7. Çimento veya diğer bağlayıcı maddeler kullanarak, sıkıştırma darbe, sarsma ve titreşim yoluyla şekillendirilmiş malzeme üreten tesisler.
4.8. Hazır Beton Tesisleri.
4.9. Boru üretimi yapan tesisler.
5. Kimya Endüstrisi
5.1. Kimyasalların ve ara ürünlerin işlenmesi (Ek-1’de bulunmayan faaliyetler).
5.2. 5 ton veya daha fazla Bitki Koruma Ürününün depolandığı tesisler.
5.3. Saatte 1 ton veya daha fazla kapasiteye sahip organik çözücülerin damıtma ile yeniden işlendiği tesisler.
5.4. Günde 1 ton veya daha fazla kapasiteye sahip doğal reçine eritme tesisleri.
5.5. Patlayıcı maddelerin depolanması, bertarafı ve geri kazanımına dair tesisler (cephanelerin veya diğer patlayıcıların yüklendiği veya patlatıldığı tesisler buna tabidir, kibrit üretimi ise kapsam dışındadır).
5.6. Bitki Koruma Ürünleri ile bunlarda kullanılan etkin maddelerin öğütüldüğü, mekanik olarak, karıştırıldığı, paketlenildiği ve boşaltıldığı ve yeniden paketlenildiği tesisler.
5.7. Hammaddesini hazır alıp sadece karışım yapan sabun veya deterjan üretimi yapan tesisler
6. Ağaç ve kâğıt endüstrisi
6.1. Tahrik gücü 100 kW’ın üzerinde olan ağaç işleme, ağaç kaplama üretimi ve kereste fabrikaları, mobilya fabrikaları ve ağaç parke üretim fabrikaları.
6.2. Aylık kapasitesi 30 m ³ veya daha fazla olan ağaç ve ağaç ürünlerinden sunta üreten tesisler.
6.3. Aylık kapasitesi 1000 m ³ veya daha fazla olan ağaç ve ağaç ürünlerinin doğrandığı tesisler.
7. Atık Yönetimi
7.1. Ambalaj atığı toplama, ayırma ve geri dönüşüm tesisleri.
7.2. Evsel atık transfer istasyonu.
7.3. Gemilerin normal faaliyetinden kaynaklanan atıkların toplandığı “Atık Kabul Tesisleri”.
7.4. Tehlikeli atık taşıma firmaları.
7.5. Kümes ve ahır gübrelerinin geri kazanılması ve bertaraf edilmesine yönelik tesisler.
7.6. Hayvan dışkısı kurutma tesisleri.

8. Gıda Endüstrisi
8.1. Hayvansal yan ürünler ve artığı işleme vb. tesisler, hayvansal yağların üretimini yapan tesisler.
8.2. Bitkisel ve hayvansal ürünlerin nihai paketlenildiği tesisler.
8.3. Suma veya malt üretimi tesisleri ve/veya alkollü içeceklerin üretildiği tesisler.
8.5. Alkolsüz içecekler üretim tesisleri.
8.6. Aşağıdaki gıda ürünlerinin üretimine yönelik her türlü işlem ve prosesler: 8.6.1. Günlük 75 tonu aşmayan nihai üretim kapasitesine sahip (süt hariç) hayvansal hammaddeler. 8.6.2. Günlük 300 tonu aşmayan nihai üretim kapasitesine sahip (üç aylık ortalama değer bazında) bitkisel hammaddeler.
8.7. İşlenmemiş kemik ve işlenmiş hayvan derisi ve kılı depolama tesisleri.
8.8. Balık veya kemik unu üretim ve/veya depolama tesisleri.
8.9. Balık yağı fabrikaları.
8.10. Çay fabrikaları.
8.11. Un ve unlu mamullerin üretildiği tesisler.
8.12. Entegre tesis niteliğinde olmayıp, yöre halkının ihtiyacını karşılamak üzere 1000kg/gün den fazla süt kullanmadan üretim yapılan mandıralar.
8.13. Su ürünleri işleme tesisleri.
8.14. Kimyasal madde kullanılmadan üretim yapan zeytin işletmeleri.
8.15. Kesim prosesi içermeyen et üretim tesisleri.
9. Tarım, Su Ürünleri ve Yetiştiriciliği Tesisleri
9.1. Zati ihtiyaçlar dışındaki büyükbaş ve küçükbaş hayvan yetiştiriciliği
9.2. Zati ihtiyaçlar dışında kümes hayvancılığının yapıldığı tesisler.
9.3. Balık ve/veya su ürünleri çiftlikleri: 9.3.1. Kültür balıkçılığı projeleri. 9.3.2. Balık kuluçkahaneleri.
9.4. Saz kesimi.
10. Diğer Tesisler
10.1. Üretim kapasitesi 25 ton/saat ve üzerinde olan hava sıvılaştırma tesisleri.
10.2. Motorlu taşıtlar için sürekli yarış ve test parkurları.
10.3. Kentsel ve/veya evsel nitelikli atık su arıtma tesisleri.
10.4. Hurdaların veya kullanılmış taşıtların veya hurda taşıtların depolama alanları ve/veya işlem tesisleri.
10.5. Sigara fabrikaları.

10.6. Kuru durumda olan tozlanabilen yığıma maddelerin, damperli araçlar ve devirmeli depolar, kepçeler ve teknik araç ve gereçlerle doldurulup boşaltıldığı açık veya tam kapalı olmayan depolama tesisleri (200 ton/gün ve üzerinde madde aktarılan tesisler dahil olup, hafriyat çalışmaları hariçtir).
10.7. Tuz işletmeleri.
10.8. Biyodizel üretim tesisleri.
10.9. Asfalt üretim tesisleri.
10.10.hava taşıtları onarım tesisleri.
10.11.Toplu halde projelendirilen konutlar (200 konut ve üzeri).
10.12. Arabalar ve motosikletler için kalıcı yarış ve test sahaları.
10.13. Golf tesisleri.
10.14. Turizm konaklama tesisleri (100 oda ve üzeri oteller, tatil köyleri, turizm kompleksleri ve benzeri).
10.15. Tehlikeli Maddelerin Su ve Çevresinde Neden Olduğu Kirliliğin Kontrolü Yönetmeliği Ek-2'sinde yer alan maddeleri içeren diğer tesisler.